

o audiovizuelnim medijskim servisima), ne daju odgovore na brojna pitanja jer se ne bave aspektom medijskih sloboda nego us-postavljanjem jedinstvenih standarda u oblasti medijskog tržišta. Drugim rečima, evropska regulativa je u pogledu prava na slobodu izražavanja ili nedorečena ili upućuje na praksu relevantnih institucija poput Evropskog suda za ljudska prava.

Izveštaj o napretku Srbije je konstatovao činjenicu usvajanja medijskih zakona, naglašavajući da je njihovo donošenje znatno poboljšalo pravni okvir u oblasti medija, u skladu sa Medijskom strategijom iz 2011. godine, kao i da je doprinelo daljem usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnim okvirom EU u ovoj oblasti. Izveštaj, ipak, navodi i da je ključno da se doneti zakoni implementiraju u praksi, ukazujući pritom da „medijsko tržište i dalje trpi zbog netransparentnog javnog finansiranja odabranih medija u državnom vlasništvu i komercijalnih medija preko direktnih budžetskih subvencija i ugovora sa javnim preduzećima i državnim organima“, kao i da su srpski mediji, u očekivanju potpunog sprovođenja nedavno usvojenog paketa zakona, „nastavili da rade u nejasnom pravnom okruženju koje odlaže povlačenje države iz vlasništva u medijima“. Izveštaj pominje još i netransparentnost medijskog vlasništva i potrebu da se obezbedi nezavisnost Regulatornog tela za elektronske medije. Evropska komisija je ocenila i napredak Srbije u pogledu ostvarenosti osnovnih prava iz pregovaračkog poglavlja 23. U tom delu izveštaja pominje kao pozitivno usvajanje pomenutog seta zakona, rezultate koje je imala komisija Vlade RS koja ispituje ubistva novinara 90-ih godina prošlog veka, „pojačanje aktivnosti“ regulatornog tela za elektronske medije u pogledu nadzora sadržaja, kao i „uglavnom funkcionalno“ ostvarivanje prava na pristup informacijama od javnog značaja.

Sa druge strane, generalna ocena Evropske komisije je da su se uslovi za „puno ostvarivanje slobode izražavanja u Srbiji pogoršali“. Pre svega, postoji rastući trend autocenzure, koja u kombinaciji sa neprimerenim uticajem na uređivačku politiku i nizom intervencija protiv internet sajtova, šteti slobodi medija i negativno utiče na razvoj profesionalnog i istraživačkog novinarstva, te se od Srbije zahteva da se identifikuju i krivično gone osumnjičeni za te napade. Od Srbije se očekuje i da obezbedi održivost javnih radiodifuznih servisa na manjinskim jezicima, uključujući i održivo finansiranje RTV. Izveštaj konstatiše da pretnje i nasilje usmereno ka novinarima, uključujući slučajeve fizičkih napada na lokalnom nivou, i dalje predstavljaju razlog za zabrinutost, a u tom kontekstu se ukazuje na to da retko dolazi do pravnosnažnih osuda, iako postoji izvestan broj krivičnih prijava. Takođe, naročito se apostrofiraju medijske kampanje zasnovane na „anonimnim procurelim izvorima“, u kojima se „navode bliži podaci o istragama, najavljuju hapšenja i ci-tiraju dokumenti iz istrage“, koji „podrivate poverenje u pravosudne organe, krše zakone o zaštiti podataka o ličnosti i dovode u pitanje pretpostavku nevinosti“. Ovaj deo izveštaja zaključuje, da bi vlasnici medija i glavni i odgovorni urednici morali da posvete više pažnje poštovanju profesionalnih standarda, uz podršku Saveta za štampu.

Osnovno dostignuće medijskih zakona je jasno i nedvosmisleno opredeljenje države da izade iz vlasništva u medijima, odnosno da javno vlasništvo u medijima (osim u javnim servisima i precizno određenim entitetima) više ne postoji.